

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adának vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft. Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt ártégyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltér petit sora 30 kr.</p>
--	--	---

Elégtételt kérünk!

A jog, törvény és igazság nevében elégtételt kérünk, azért a gaz merényletért, melyet elkövettek a m. hó 24-én tartott községi közgyűlésben Herke Ferencz községi képviselő és a szabadelvűpárt rendíthetetlen hive ellen L. Tóth István községi bíró és czinkostársai.

A jog, törvény és igazság nevében azt kérdezzük a t. vármegyétől, hogy meddig szándékozik még eltűnni a jogtiprást, a törvénytelen ségek láncolatát és az igazság arczulutását?

Nem volt még elég, hogy a községi választás alkalmával, a községi képviselő testület jogait elko-bozták?

Nem volt elég, hogy a községi képviselőket, kik nem tartoztak a demagóg táborba inzultálni és ter-rorizálni engedték?

Meddig akarják még eltűnni, hogy ez a törvénytelen uton beválasztott elöljáróság és tisztviselői kar henczegjen a község házában?

Ugy látszik, hogy önök t. uraim, a helybeli szabadelvűpárt türelmét akarják kipróbálni. Azt akarják megtudni, hogy meddig képes el-

tűnni egy misepérez sikasztó és egy páváskodó bohóc inzulitussait.

Nos, hát a pohár már csordul-tig telt. Ha még egy cseppet ön-tenek bele, hát kifolyik.

Kifogyott már a mi türelmünk is. Nem vagyunk hajlandók tovább tűnni, ezeknek a brigantiknak gaz merényleteit.

Dohányt ne vágjonak a há-tunkon!

Azért, hogy önök nyakig usz-nak a béke áldásaiba, hát mi nem engedjük meggyalázni azt a zászlót, mit 30 év óta fenn lobog-tattunk!

Hogy lehet az, hogy L. Tóth Pista, ez a 48-as bérbe bujt Lueger-imádó, ki a sujtásos gunyát csak feltűnési viszketegeből hordja, még a mai nap is bírói székbe ül?

Hiszen annak idejében Forgó Imre II-od bírót holmi csekélység miatt mozdították el állásából.

Hogy lehet az, hogy L. Tóth Pistát, ezt az éretlen bohócot, aki nyiltan lázítja a népet a községi közgyűlési teremben, megtűrik 24 óráig állásában?

Hiszen maholnap, a szabad-elvűpárti községi képviselők, nem mernek be menni a közgyűlési te-rembe!

Dr. Szarka Mihály ügyvédet bottal támadják meg: midőn hiva-talos ügyben megy fel a község-házához, Herke Ferencz községi képviselőt, amiért ellene szavaz Hegyi javaslatának, ki akarja hu-zatni a közgyűlési teremből.

Egy bíró aki nyiltan lázít, aki osztráknak, hazaárulónak mer ne-vezni 32 tagot számláló tanítói kart, a mely karnak minden egyes tagja, ugy hazafiság, mint értelem dolgá-ban messze tulszárnyalja ezt a szá-jaskodó demagógot, ki csak esz-köze Hegyi ultramontán üzelmek-nek.

A jog, törvény igazság nevé-ben követeljük, hogy ezt az embert haladéktalanul dobják ki abból az állásból, melyet ugy is csak bi-torol!

Irodalmi munkásság.

Nincsenek a kezem ügyében statisztikai adatok és így nem tudom biztosan, hány kötetel szaporodott a Nemzeti Muzeum a kötetes példányok révén, de az bizonyos, hogy nagy összeget tesz ki a számuk. Sok szekrényre, sok helyiségre van szüksége a muzeumnak, míg mindannyiukat el tudja helyezni azt az évről-évre növekedő könyvhalmazt, amit a könyvprés hűségesen kiállít. Ma már egy

TARIZIA

Kétes utazás.

Németből fordította: Schwarz Aladár.

(Folytatás.)

— Nem — erre képtelen vagyok.

— De mit tehet egyebet, Kérdé Hubner? Ha kocsit fogadna, hogy az itteni orvossal Vossoroskába utazzon, ugy a zord időt és a korom sötét éjét tekintve, — sem érkezhetsz meg előbb mint a vonat.

— Gyermekem! egyetlen szegény kis Brunó fiam zokogott az aggódó apa.

— Itt nem segít egyéb mint megnyugodni és remélni, mondá Hubner filozófiával. Menyen néhány órára még pi-henni: Nekem az irodát zárnom kell! Jó éjt, kívánom, hogy minden jól végződjék.

Lederer a koromsötét éjben állt egy-magában, — a vihar köpenyegét rángatta, az eső arcját korbácsolta.

Az óra féltizenkettőt mutatott. Vajjon él e még gyermeke? És vajjon jókor jön e még az orvosi segély, másnap reggeli nyolcz órakor?

Lederer igen jól ismerte a betegség miben állását, a melyet difteritisznek ne-

veznek, s a mely ellen az orvosi tudomány eddig még mitsem fedezett fel. Csak ha elég korán érkezik segítség, hárítható el a katasztrófa.

A városba sietett, hogy bérkocsit keressen, a mely az orvost Vassaroskába vitte volna, — Ha a kocsit csak valamivel előbb érkezik rendeltetési helyére mint a vonat, akkor is már minden percnyi idő-megtakarítás előny, mely lehetőleg a gyer-mek megmentését jelentette. — De minden fáradsága hiábavaló volt. — Senki sem érzett kedvet ilyen időben sötét éjjel a rozsz erdei uton, ily utat kockáztatni.

Erre az aggódó apa kétségbeesett ei-határozásra adta magát. Dr. Sohlon há-zához szaladt és megrántotta az éjjeli ha-rangot.

Kevés vártatva kinyitja az orvos az első emeleti lakásának ablakát és kérdé, hogy ki van lent.

— Lederer mozdony vezető volt a válasz. Orvos ur, gyermekemnek tüdőbaja van, a legnagyobb veszélyben fekszik.

— Az orvos a kapukücsöket az ab-lakból ledobta és lekiáltott: Nyissa fel a kaput és jöjjön fel, addig majd felöltöz-ködöm.

Lederer tapogatózott a sötétben míg végre az orvos előtt állt, aki egy még gyakorlatát most kezdő fiatal ember volt.

— Irja le nekem gyorsan gyermeke állapotát, — mondá az orvos, hogy mind-járt magammal vihessem a szükséges gyógyszereket. E betegség a segélynyuj-tásban igen nagy gyorsaságot igényel. A városban lakik?

— Nem orvos úr, — válaszolt Le-derer és megmondá lakását, hogyan kapta az értesítést és hogy nincs más mód orvosi segélyre, mint hogy innen szerezzen.

Az orvos kissé ingerültnek látszott lenni.

— Ezért nem lett volna szükséges engem most ágyamból felcsengetni, éjfélt után egyóra, holott a legközelebbi vonat csak reggel öt órakor indul. Mit tehetek én most?

— Velem kell jönnie, válaszolt Le-derer kétségbeesetten, ön megmentheti gyermekemet, a pályaudvaron künn áll mozdonyom; ha azon vagyunk, ugy egy órán belül Vossoroskában leszünk és meg-mentheti gyermekemet.

— Önnel elment az esze, most éjnek idején, midőn az üzem szünetel, akar ön

esztendő leforgása alatt ezerféle munkát oszt, nem úgy, mint hajdan, mikor a magyar könyvnyomtatás első évében, 1533-ban, csak három munka jelent meg. Könnyű munkája van még a jelen magyar irodalom-történetírónak, mivel csak negyedszázad esztendő termését kell vizsgálat alá vonni s ezen kor nyomtatott emlékei közül is mennyi pusztult el, mennyi tűnt el nyomtalanul!

De mit csinál majd a jövő századokban élő irodalom-búvár, mikor nemcsak a tárgyalandó kor nyulik meg századokkal, hanem minden újabb század, minden újabb évtized nagyobb, hatalmasabb anyagot szolgáltat a földolgozásra, mikor a manapság könyvtárba került »éppen most jelent meg« jelzésű könyvek mind irodalmi forrásokká válnak.

Azaz mégsem. Annak, ami most a muzeum könyves polczaira kerül, a nagy része ott is marad eltemetve, elfelejtve annyira, hogy még a lelkiismeretesebb tudós sem fogja utána nyujtani a kezét. Az újabb kor buzgalma, mely minden irodalmi adalékot megőriz, ezeket sem engedí ugyan elveszni anyagilag, hanem az erkölcsi megsemmisülésüket nem tudja megakadályozni. Ott állanak majd szép sorban a magas könyvpolczokon, s csak nagytakarításkor emeli le őket egy pillanatra emberi kéz.

Szomorú sors. Nem akarunk könyvnyelmu jóslásba bocsátkozni, melyik könyvei a jelennek kerüli ki ezt a sorsot — hiszen mire a jóslás igazsága eldőlné, a ma élők már mindannyian régen porrá és hamuvá válnak — csak általánosságban szeretnők megrajzolni a jelen képét a jövő világitásban.

Kezdhetjük az irodalomnak azon a nagy felén, amelyre szomorubb sors vár: a tudományos irodalom. Nem mintha méltóbb volna a pusztulása, mint a szép-irodalomnak, ellenkezőleg, hanem a sors itt is, mint mindenütt, teljesen mellőzi az igazságnak és méltányosságnak azokat a formáit, amelyekbe az ember a világ rendjét szántani szeretné. A tudományos irodalom természetét, a szorgalmas tudósok évtizedes fáradozásainak eredményeit prakszis útján eltanulják, tovább fejlesztik az utódok; de maga az alap, a betűkbe öntött igazság a teoria elavul. A tudomány haladása folytán új meg új területek tűnnek föl, a régi szűk határok kiszélesednek és az a könyv, amely ezelőtt méltán dícserekedett, hogy a tudomány valamelyik ágát tökéletesen magában foglalja, idő

jelző nélkül és annélkül, hogy a mozdony legalább az állomásokon jelezve volna, hat mérföldet megtenni?

— Hiszen már az első állomáson vonatasklás történne, minthogy a váltók nem állanak rendszeren.

— Nem orvos ur, — nincs semmi veszély, higye el nekém. A kúzbé eső állomások csak esti nyolcz óráig rendeztetnek, azután az összes vágányok és váltók akként állittainak, hogy az első reggeli vonatoknál rendszerben legyenek.

Az orvos engedett

Mint a futó szellem, száguldott a magányos mozdony a zivataros éjben. — Lederer nem ébreszté fel fűtőjét nehogy felesleges feltűnést okozon a fészkerben a hol ez aludt, csupán egy esuklyás köpenyt kerített az orvos számára, hogy a zuhogó esőtől némileg óva legyen, — azután mindketten elfoglalták helyüket a mozdonyon.

Lassankint azután kijutottak a sötét éjbe, a gép gyorsasága azonban folyton növekedett és csak az első közbe eső állomás érintésénél csökkent.

(Folyt. köv.)

jártával tökéletlenné, egyoldaluvá meghaladottá lesz.

A tárgy körének bővülése még nem járhatja le annyira a tudományos munkákat, mint a tárgyalás szempontjának és módszerének megváltozása, ami a kísérleti tudományokban, nagyrészt a spekulációkban, jobban mondva az elvontakban egy csapásra homályba borítja a régi szempont és módszer eredményeit. Sajnos, már is hivatkozhatunk egy példára, Greguss Ágostnak a maga idejében nagy hírű Széptanára, mely az esztétikai kérdéseket spekuláció útján akarta megoldani: egy negyedszázad alatt teljesen megváltozott a tudomány fölfogása az esztétikáról s a változásnak áldozata ez a maga nemében sok tudománnyal és buzgalommal összeállított könyv.

Vagy gondoljunk arra a (természetesen valószínűtlen) esetre, hogy a homeopátia és allopatia hosszú küzdelme az előbbi javára dőlne el, eddigi egész orvosi tudományunk feledésbe menne. A tudományos munkák szerzői legyenek tehát elkészülve arra, hogy az idő elfelejti igen nagy részét annak, amit irtak. Egy-egy kiválóbb, szorgalmasabb munkásnak, akinek sokat köszönt a maga kora s közvetve az utókor is, fönmarad majd a neve, munkáinak címét közli az irodalom-történet, ennyi lesz az elismerés és az emlékezet. Csak nagyon kevésnek, az igazi zseninek jut osztályrészül a szerencse, hogy ne üres névvé válják, hanem műveiben tovább éljen. Arisztotelesz, Bacon, Kant, Darwin munkáit olvassa majd minden idők fia, nekünk magyaroknak, ha nincs is hozzájuk mérhető egyéniségünk a tudomány téren, majd lesz, amikor majd a tudomány a magyar ember vérért is átjárta, amikor lesz tudomány levegő kör, tudományos élet nálunk is.

Ehhez természetesen idő kell, mert a természetben nincs ugrás. Azt a több századra terjedő késedelmet, amelylyel a mi műveltségünk elmaradt a nyugaté mögött; nem lehet évtizedek alatt helyreütni, az egész nemzet szellemének is fejlődnie, tökéletesednie kell, ha utól akarja érni az előtte járókat. Különben is mennyi akadálylyal kellett megküzdeni! Hosszu idő telt el, míg a pajzshoz és kardhoz szokott nemzetet, könyvhöz és tollhoz lehetett szoktatni (egy részük még mai napig sem tudott velük megbarátkozni) s mikor lassan-lassan megindult a fejlődés, mikor a harcoktól megszabadultunk volna, következett az áldatlan korszak a múlt században, mikor a magyar nyelv csak a köznemesek és a parasztok nyelve lett. Most újra remélhetjük egy jobb korszak bekövetkezését, amikor majd nagyobb számmal lesznek nemcsak az írók, akiről az irodalom-történet megemlékszik, hanem azok a műveik is, amelyek elkerülik a feledés mély örvényét.

Szerencsésebb helyzetben van az íróknak másik nagy fele, akik a szépirodalom terén keresik a hallhatatlanságot. Róluk, a maguk és műveinek sorsáról azonban majd más alkalommal szólunk.

Közgyűlés.

Közgyűlésünk lefolyásáról, mely igazolta, hogy erőszakosabb, a szabadságát és egyéni meggyőződést kevésbe tűrő párt a spanyol rémuralom óta Európa területén nem garázdálkodott, itt csak azt említjük meg, hogy az 1899. aug. 29-én megtartott rendkívüli közgyűlésnek, csak megnyitása ellen nem lehetett a törvényesség szempontjából kifogást tenni, amennyiben most az egyszer nem sértettek a szervezeti szabályrendelet azon intézkedése ellen, hogy interpellálni csak akkor szabad, ha az interpelláció a rendes közgyűlést 24 órával előzőleg bejelentett.

A biró a közgyűlésen különös, eddig szokatlan előintézkedéseket tett, Heringer

adóvégrehajtóval a piacztért bejáratta és a piacon levőket a közgyűlésre berendelte, úgy hogy a nép, közöttük asszony és gyermek a tanácstermet annyira megtöltötte, hogy nem maradt hely a közgyűlés tagjai részére; — fiát a biró az elnöki szék mögé ültette, 6 községi rendőrt fegyverbe állított, azok közül egyet a birói szobába, ötöt a tanácsterem előtt állított fel, a biró hivatala és a tanácsterem közötti ajtót bezárta és ennek a kulcsát magához vette. Ily auspiciumok mellett indult meg Csongrád község képviselő testületének gyűlése, mely első három tagy, úgy mint a nagyobb egyházi ünnepek alkalmával a szokásos üdvözléseknek és a városháza előtti térről leendő engedélyezése, a fogyasztási adó bérletének felmondása és a hajóhid ügyéről való jelentés a határozati javaslat értelmében, változatlanul elfogadtatott.

A 4-dik tárgyat szenvedélyessé tette Hegyi felszólalásával és absurd, a város érdekeit mélyen sértő, de közgyűlés által 22 szóval 5 ellenében tehát 17 szótöbbséggel elfogadott, határozati javaslatának elfogadásával. Az iskolák ügyében kötött 2 oldalú szerződése felolvasása után, Hegyi hosszabb beszéd kíséretében, azon javaslatot tette, hogy a felolvasott szerződések mondassonak fel, az iskolák alakitassonak községire.

A birónak e határozati javaslatot, mely a közgyűlés előtt 24 órával bejelentve nem lett tárgyalatni nem lett volna szabad, e helyett azonban unjongott, éljenzett és tapsolt, ami pedig a birói szék pártatlanságával nem igen fér össze, e kisebbbséget Fekete sárgának osztrák szelleműnek mondta, mire Herke Ferencz szerényen és magát türtöztetve csak annyit jegyzet meg, hogy hazafiságot nem a zsinoros ruha tesz.

Holló Adolf felvilágosításul előterjesztette, hogy a kincstár 30000 frtot költ Csongrádon az iskolákra és arra a várostól csupán 8500 frtot, tandij fejében pedig mintegy 600 frtot kap iskoláinkra, tehát az állampénztár terhére 20000 frtot meghaladó összeget költ el, mi ha az iskolák községivé tételele által, a község nyakába szakad, az egyébként is nagy községi pótdadót 30%-ra növeli. Hegyi Antal igazgató beszédének hatása alatt azonban ezen érvelésnek semi hatása sem volt, úgy hogy még a hallgatóság közül is egy férfi a Hegyi Antal indítványát el nem fogadókat, minden rendre utasítás nélkül megkorholta és felhivta a birót a hallgatóság megszavaztatására.

A többi tárgy minden vita nélkül nyert elintéztést. A község vagyona megvizsgálására a biró elnöklele alatt Kovács János ügyvéd, Hegyi Antal és Horváth Mátyás küldettek ki,

Hatvani Ferencz kérelmére a husvágók elárúsító helye a »Pannonia« és Draskovics Dezső-féle ház közötti járda melékére helyeztetett át. Szőke Lászlónak 8 napi szabadságidő engedélyeztetett. Horváth Mátyás indítványára a »Kossuthszobor« leleplezésének ünnepélyére Kossuth Ferencz meghivatni határozatott. Evvel a tárgysorozat kimerítettvény, a biró a közgyűlést berekesztette és a tulzsfolt terem ürülni kezdett. Kifelé menet előbb Fekete Lajos, majd közvetlen utána Herke Ferencz szórakozottságból kalapot tettek, az szolgált alkalmul azon botrányra, mely

városunkat még most is a legnagyobb izgatottságban tartja. Fekete Lajos egy pár súlyos gorombáskodással megmenekült ugyan, de Herke Ferenczet kicsi hija, hogy a Hegyi beszéde által egyébként is fanatizált tömeg, melynek hónapokig példalóztak arról, hogy ha egy egész tömeg gyilkol, akkor a bűnpéldák tanúsága szerint büntetlenül marad, a szórakozottsága miatt agyon nem verte, mert előbb a háta mögött ülő fiát rendelte magához és reá parancsolt, hogy számolj le ezzel az emberrel, majd a kifelé tóduló tömeget hívta fel és Hegyi is öklével magvarázta Herkének, hogy mily nagy tiszteletlenség a kalap feltétel és biztatta a tömeget a fekete-sárga Herke kidobására. Herke egy ütést kapott és kabátja gombjait leszaggatták, az inzultust némán kellett tűnie, valamint azt is, hogy a nép felszóllított, hogy malmában ne öröljenek. De türhetik-e azok is némán ezt az esetet, a kik azt hiszik, hogy Magyarországot alkotmányosan kormányozzák, türheti-e a váci szentszék, hogy felszentelt vallásának felkent papja legyen a rémuralom szószólója, intézője és központja városunkban.

A Hegyiékkal nem tartó képviselők türelmükből kifogytak s bár a közgyűlésen többségben vannak, elhatározták, hogy a tért teljesen átengedik Hegyiéknek és többé a viszonyok gyökeres megváltoztatásáig a közgyűléseken részt venni nem fognak. Evvel ugyan teljes szabad kezet adnak Hegyiéknek, kire nem egy város összes érdekeit, de egy misepénzt sem biznánk reá, de senkitől sincs jogunk követelni életének és egészségének feláldozását.

Tanügy.

Értesítés.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a helybeli községi polgári leányiskola f. évi szeptember hó 15-ével megnyílik.

A beiratkozás f. évi szeptember 3-ától 15-ig tart s az Blázsik Mihály iskolaszéki jegyző által az elemi iskolai igazgatói hivatalba, eszközöltetik.

Tandijul 20 és 10 forint allapítván meg, melynek fele a beiratkozásnál másik fele a második félév kezdetével fizetendő.

Felhívjuk azért, hogy a kikötött idő alatt polgári leányiskolai tanköteles gyermekét beiratni sziveskednék.

Csongrád, 1899. szept. 3.

A községi iskolaszék.

Iskolai értesítés.

A csongrádi államilag segélyezett községi iparos tanonciskolában az 1899/900. iskolai év f. évi szept. hó 1-én a tanulók beírásával kezdetük meg, mely szeptember 15-ig tart.

A beírások a m. kir. áll. polg. fiúiskola igazgatói hivatalában, naponként d. u. 2 órától 4-ig eszközöltetnek.

A tanév megnyitása, valamint a tanítás megkezdése szept. 17-ikén lesz.

Felhivatnak tehát mindazon iparos mesterek, szülők vagy gyámok, kiknek iparos tanonczaik vannak, hogy azokat a jelzett időben pontosan és mulasztatlanul beírassák; mert a szept. 15-ig be nem írt tanoncok mesterei, szülői vagy gyámjai, ezen mulasztásukért, a fennálló 17319/1898. sz. miniszteri rendelet értelmében, bírságolás végett, a járási Főszolgabírósnál fognak bejelentetni.

Csongrád, 1899. augusztus 31.

Az igazgatóság.

UJDOŒSÁGOK.

— Személyi hír. Vadnay Andor dr. főispán szeptember 2-án szombaton érke-

kezett haza nyaralásából. A főispáni lakásban még nagyban folyik a javítómunka, mert a jövő hét folyamán a főispánné ő méltóságát is hazavárják.

— **Előleptetés.** A vall. és közoktatásügyi miniszter úr Sággy Mihály áll. polg. isk. segéd tanárt a XI. fizetési osztály II. fokozatába léptette elő. A megérdemelt kitüntetéshez társ-szerkesztőnknek szívből gratulálunk!

— **Letört bimbó.** Mészáros Imre áll. isk. tanító és neje 5 hónapos Károly nevű gyermekük, f. hó 28-dikán szállt az ég angyalai közé. A mélyen szomorodott szülők, leljenek vigaszt számos tisztelői őszinte részvételében.

— **Halálozás.** Városunkban általában ismert és tisztelt id. Dudás Ferencz iparos 70 éves korában f. hó 29-dikén elhunyt. Iparostársai és ismerői a temetésen nagyszámu jelenlétükkel rótták le a kegyelet adóját.

— **Hegyi Antalnak** az államosítás elleni egyébként megmagyarázhatlan ellenszenvét a mult közgyűlésen avval okadatolta, hogy az állam csak 1000 frtot akar a hitoktatásért fizetni, a kegyelmes püspök nem keveselte ez összeget és most tőle és káplánjaitól elvárja, hogy ilv silányan dotált 2 káplánt maguk közé fogadjanak és mint magát kifejezte, hogy egyiket ő tartsa el, a másikat pedig káplánjai. De szabad-e a legjogosabb magánérdeknek is a közügy intézését befolyásolnia?

— **Majd intézkedik.** Midőn lapunk vércikkének ellopott kefelevonátát L. Tóth István fenkölt szellemű bíránk elolvasta, nagy dühösen azt üzenete lapunk kiadójának, hogy majd intézkedik. Hát csak tessék intézkedni, állunk elébe!

— **A nép javát szíven viselő plebános,** egy vidéki hivatalban eljegyzés alkalmából felmutatja az egyik csongrádi születésű jegyes a kereszt levelét, melyet házasság czéljából váltott ki. Minek ezen a bélyeg? kérdi az anyakönyvvezető. — Hát, kérem, míg 1 Kr. bélyegem nem vittem, addig szóba sem állt velem higvelejű plebánosunk. Derék pásztor! Boldog nyáj!

— **Mükedvelői előadás.** Szigeti Jenő színész igazgató azon fáradozik, hogy városunkban is, mint azt más helyiségekben sikerrel keresztül vitte, az intelligens közönség válalkozóbb tagjaiból mükedvelői előadást rendezzen. Terve szerint folyó hó 17-dikén »Tündérlak Magyarhonban« színmű adatnék elő. Ajánljuk a hazafias törekvést a műpártoló közönség figyelmébe.

— **Brigantik.** Hogy mire képesek ellenfeleink, hát kitűnik abból a gázságból, a melyet a f. hó 2-án követtek el, felhasználva egy nyomdász tanoncz lelkiismeretét. Gyovai Sándor lapunk nyomdájában alkalmazott tanonczot megvesztegették, a mai vércikkünk kefelevonátát vele ellopatták. Nekünk ugyan kárt nem tettek: mert annak dacára is közöljük a cikket, de hát ebből az esetből kitészik, hogy ezek az emberek közönséges brigantik.

— **Fenyő lopás.** Az elmúlt éjjel 1/2 12 órakor, Kátai Pál háza elől Kocsis István egy szál fenyőt ellopott. A rendőrség nezeit vette a dolognak és a tolvajt elcsipte. Az esetet följelentették a járásbírósnak.

— **Tüzesetek.** Kocsis András sugár utczai 110. számu háza a mult hó 28-dikán éjjeli 12 órakor ismeretlen okból leégett. A ház biztosítva volt. A lakójának minden élelmi szere bent égett. Ugyancsak a mult hó 27-dikén Boda Ferencznek egy mellék épülete, valószínűleg gyujtogatás következtében leégett, ez is szintén biztosítva volt.

— **Drága a lakás.** Egy cseppet sem csodálkozunk azon a mozgalmon, melyet az állami hivatalnokok körében tapasztalunk. Arról vettünk ugyanis tudomást, hogy az állami tanítók, tanárok, állami hivatalnokok szélesebb körű mozgalmat indítottak meg az iránt, hogy az állam csekély labkér illetményeiket mérsékeltlen emelje föl, mert a mostani csekély labkérekből nem képesek maguknak meg-

felelő tisztességes lakást nálunk kivenni, a hol oly borsos drágán adják ki a lakohelyeket, mint csongrádon. Azt hisszük, hogy az állam méltányosnak fogja találni a kellően megokolt kérelmet s azt teljesíteni is fogja. Csak azután az ez irányban indított mozgalom a kezdet kezdetén el ne aludjék!

— **Dialog.** — Mit beszélnek már megint összevissza, szövetkezet, meg világítás?

— Na igen, új világítást hozott be a Vannay.

— Vannay?

— Az ám, Vannay; legyen áldott minden bicikli hajtása.

— Már én is a mondó vagyok; mert hogy ezt a szövetkezést megcsinálta, jól csinálta.

— Osztán azt mondják, hogy tenger sok a jövedelme?

— Hogyne; minden hétre hét nap.

— Hát akkor az a sok beszéd mire való?

— Biz az arra, hogy aki nem tud igazat mondani, hát hazudik.

— Hiszen akkor éljen Vannay!

— Persze, hogy éljen Vannay!

Szerkesztői üzenet.

»A tanév elején« című cikket, technikai okokból csak jövő számunkban hozhatjuk.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztők:

Sággy Mihály, Holló Adolf.

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

Alóírtottak, mint dr. Szarka Mihály ügyvéd úrnak a közte és L. Tóth József Csongrád község 4-ik jegyzője között fent forgott becsületbeli ügyben eljár megbizottak a »Tiszavidék« című helyi lap f. évi aug. 20-án megjelent számának nyiltterében ez ügyre vonatkozólag L. Tóth József által közzétett közleményre nézve kötelességünknek tartjuk kijelenteni, miszerint dr. Szarka Mihály ügyvéd úr L. Tóth Józsefnek, — dacára annak, hogy mi figyelmét felhívtuk azon Csongrádon köztudomású dologra, hogy utóbb nevezettnek elintézetlen becsületbeli ügyei is vannak, — mégis hajlandó volt az elégtétel adására és bennünket az ügy elintézésére korlátlan meghatalmazással látott el.

Mint hogy azonban tudomásunkra jutott, hogy L. Tóth Józsefnek a rajta Dr. Szarka Mihály ügyvéd úr által elkövetett sérelemlről felvett általa saját kezűleg aláírt és orvosi látlelettel is felszerelt panasz jegyzőkönyve testvére L. Tóth István községi bíró úr által a csongrádi tekintetes kir. járásbírósnak fenyítő osztályához csupán a következő sorok kíséretében »L. Tóth József községi jegyző panaszáról felvett jegyzőkönyvet, van szerencsénk további eljárás végett a alatt tisztelettel áttenni, — megküldett, — ennél fogva nem Dr. Szarka Mihály úr, — hanem alóírtak mint az ügy elintézésére felkért megbizottak miután ily körülmények között nem láttuk helyét a lovagias elégtétel adásnak, — azt Tóth József részére megtagadtuk és megbizókkal szemben az ügyet a lovagiaság szabályai szerint befejezettnek jelentettük ki. — Végül megjegyezzük, hogy a fenti ügyet ezen nyilatkozatunkkal hírlapilag is befejezettnek jelentjük ki.

Csongrád, 1899. szeptember 2-án.

Baghy Zsigmond.

Gollowitz Mihály.

Nyilatkozat.

A Grünvald Sándor és Tasnády Imre urak között fenforgó becsületbeli ügy a mai napon lovagias úton befejeztetett. Szentesen, 1899. augusztus 26-án.

Zolnay Zolnay Victor Czobor Ernő s. k.

a magas német lovagrend vitéze s. k.

Dr. Mikecz Ödön s. k. Volfinger Antal s. k.

mint Tasnády Imre úr mint Grünvald Sándor úr

megbizottai

megbizottai

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Bozó Mihály házában (öreg Baghy-féle ház) egy 5 szobás úri lakás a hozzátartozó melléképületekkel, úgy mint konyha, kamra, pincze, faszin, istálló, kocsiszin, kert november 1-től kezdve kiadó. Ertekezhetni bármikor a tulajdonossal.

2544.
tk. 899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy Kóhn Mór csongrádi lakosnak Simon István csongrádi lakos végrehajtást szenvedett elleni 10 frt 40 kr. s jár. iránti ügyében a csongrádi 3088. sz. tjkvben A+1 sorszám alatt felvett 1/6-od részben Simon István vajtást szenvedett 5/6-od részben pedig Simon Sándor, János, József, Mária férj. Pitrik Antalné, kiskoru Simon László, Francziska és Ilona társtulajdonosok nevében álló 1365 hrszámú beltelek s azon levő 894 népszámu ház a vajtási törv. 156. §. d.) pontja alapján egészben 462 frtban, -- továbbá a csongrádi 2188 számú tjkvben A+1 sorsz. alatt felvett 5965 a hrszámú 650 □-ól térfogatú szőlőföldből Simon Jánost illető egyhold rész 45 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az **1899. évi október hó 27-ik** napjának d. e. 9 órákor a csongrádi kir. járásbíró helyiségében árverés alá fog bocsájtani s a kikiáltási áron alul is elfogadni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1899. évi auguszt. 15-én. A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Laurisin Miklós
kir. aljársbíró.

2192 sz.
tkv. 899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy a Csongrád városi takarékpénztárnak Gyovai Rafa Farkas és Lekrinczki József csongrádi lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 134 frt 13 kr. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a csongrádi 10299. sz. tjkvben A+1. sorsz. alatt felvett fele részben Gyovai Rafa Farkas végrehajtást szenvedett, másik fele részben neje szül. Maszlag Mária társtulajdonos nevében álló 3039—3176.14. hrsz. 124 □-ól beltelek s azon levő 145 VI. népszámu ház a vajtási törvény 156. §. d.) pontja alapján egészben 400 frtban, továbbá a csongrádi 8504. sz. tjkvben A+1. sorsz. alatt felvett Lekrinczki József (kinek neje volt Justin Mária) nevében álló 7743 hrszámú 5 hold 221 □-ól térfogatú mámai XVIII. (város erdei) dűlőben lévő 1/8 telek tanyaföld 622 frtban, végre a csongrádi 838. sz. tjkvben A+1. sorszám alatt felvett Lekrinczki József nevében álló 1333. —1334. hrsz. beltelek s azon levő 872. népszámu ház 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az **1899. évi október hó 3-ik** napjának d. e. 9 órákor a csongrádi kir. járásbíró helyiségében árverés alá fog bocsájtani s a kikiáltási áron alul is elfogadni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1899. július hó 25-én, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Dr. Szappanos
kir. aljársbíró.

2616. sz.
tkv. 1899.

Hirdetmény.

A csongrádi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság 1899. évi augusztus hó 21-én 2616. sz. a kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhíré teszi, hogy Csany községre, Fehértó és Felgyő pusztákra vonatkozólag az 1886. XXIX., 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tetetvén, a helyszini eljárás a nevezett községben **1899. évi szeptember hó 11-én** fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. §-ai és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Nyári Pál,
betétszerkesztő
kir. tkvezető.

Laurisin Miklós,
kir. aljársbíró.

Zacherlin

Nem a csomagban.

Egyedül ilyen üvegben az igazi!

Ez az igazi hamisítatlan, legjobb segítség minden de minden rovar csapás ellen.

Kapható helyben: Bagossy József, Bagossy Gábor, Schwarz Ignác, Váradi Jakab uraknál és a Csongrádi Fogyasztási Szövetkezetben.

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1899.

OZERNY-féle

OSAN

Legjobb a száznak és fogaknak. Antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval több mint az eddig ismert legjobb fogszerek.

OSAN szájjavító üvegekben ára 88 kr.

OSAN fogpor dobozokban ára 44 kr.

CZERNY-féle Kolott

A legjobb és leggyorsabb segítség szájbetegségek ellen. 1 üveg 1 frt, hozzávaló Balzsam-liszttal 30 kr.

ROZSATEJ

(Orientalische Rosenmilch)

CZERNY-féle

Tanningene

A legjobb HAJFESTŐSZER szőkekor, barna, és fekete. Ára 2 frt 50 kr.

Turkeyben védve, teljességgel megvizsgálva, teljesen ártalmatlan

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti fióktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész Károlyi utca 12. és Egger térsz. **NÁDOR** gyógyszerész Váci körút 17., továbbá minden gyógyszerárban, drogeriákban és partiumerikában. Székelyudvarhely mellett: Magdolnások utca helyről, hol még rakéta német, tóti népek egysége, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz a Czerny-féle üvegekben. Postaküldés ingyen.

KITILTÁS: London, Paris, Berlin, Svájc, Kanton, Spanyolország stb.